

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 44 hallituksen esityksen johdosta laiksi kerman ja vähärasvaisen maidon tasausmaksusta annetun lain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 22 päivänä syyskuuta 1989 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistele-
vasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o
118 laiksi kerman ja vähärasvaisen maidon
tasausmaksusta annetun lain muuttamisesta.

Kerman ja vähärasvaisen maidon tasaus-
maksua on kannettu 1 päivästä heinäkuuta
1976 lukien. Lain voimassaoloaikaa on jätke-
tu vuosittain. Nykyinen laki on voimassa kulu-
van vuoden loppuun. Lain mukaan on kulta-
kin myydyltä kermalitralta suoritettava tasaus-
maksua 38 penniä korotettuna 4,5 pennillä
kutakin täyttä painoprosenttia kohden, jolla
kerman rasvapitoisuus ylittää 12 prosenttia.
Vähärasvaisen maidon tasausmaksu on 22,4
penniä litralta. Vähärasvaisella maidolla tar-
koitetaan maitoa, jonka rasvapitoisuus on vä-
hintään 0,1 ja enintään 3,8 prosenttia.

Hallitus ehdottaa, että lain voimassaoloi-

kaa jatkettaisiin vuoden 1990 loppuun. Tasaus-
maksun määriin ei ehdoteta muutoksia.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut
hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuk-
sen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esi-
tyksen perusteluihin yhtyen valiokunta on
päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esi-
tykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymis-
tä.

Valiokunta edellyttää hallituksen selvittävän,
voidaanko ehdotuksen mukaista tasausmaksu-
järjestelmää enää pitää tarkoituksenmukaise-
na, ja ryhtyvän selvitysten jälkeen mahdollises-
ti tarvittaviin lainsäädäntötoimenpiteisiin.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

*että Eduskunta päättäisi hyväksyä
hallituksen esitykseen sisältyvän lakieh-
dotuksen muuttamattomana.*

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 1989

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokun-
nassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mäki-
Hakola, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet
Järvenpää, Lahti-Nuuttila, Maijala, Mattila,

Ranta, Rusanen, Sasi, Savolainen, Tenhiälä,
Viljanen ja Vähäkangas sekä varajäsenet Ikka-
la, Kalliomäki, Pekkarinen, Renlund ja T.
Roos.

Vastalause

Kerman ja vähärasvaisen maidon tasaus-
maksu otettiin käyttöön maitotuotteiden hin-
noittelujärjestelmän uudistuksen yhteydessä
vuonna 1976. Tasausmaksun avulla kerman
hinnoittelun uudistus voitiin toteuttaa ilman

kuluttajahintojen muutoksia. Samalla kevyt-
maidon hinta asetettiin kulutusmaidon tasolle.

Vähitellen tasausmaksu on menettänyt alku-
peräisen tarkoituksensa. Lokakuun alusta vii-
me vuonna maitotuotteet vapautettiin hinta-

säännöstelystä, minkä seurauksena tasausmaksulla ei enää voida vaikuttaa erilaisten maitotuotteiden hintasuhteisiin.

Kerman ja vähärasvaisen maidon tasausmaksusta onkin tullut maitotuotteisiin kohdistuva erityisvero, jonka tuotoksi arvioidaan ensi vuonna 140 miljoonaa markkaa. Välillisesti tasausmaksu nostaa myös kaupan palkkioita sekä maitotuotteista maksettuja liikevaihtoveroja, joten sen vaikutus kuluttajahintoihin on tätäkin suurempi.

Mielestämme perusteita kerman ja vähärasvaisen maidon tasausmaksun perimiselle ei enää ole. Maitotuotteita ei ole järkevää rasittaa ylimääräisellä erityisverolla, sillä se kohdistuu erityisesti lapsiperheisiin sekä pienituloisiin, joilla peruselintarvikkeiden osuus kulutuksesta on suurin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 1989

Matti Maijala

Kalevi Mattila

Mauri Pekkarinen

Juhani Vähäkangas

Hannu Tenhiälä